Planmeca Romexis

Kom i gang med Planmeca Romexis 4

Kom i gang med Planmeca Romexis 4 Andre utgave 2016

Roger Rasmussen Produktspesialist digitalrøntgen Plandent AS

Innhold

- 5 Introduksjon
- 6 Verktøylinjene i Romexis
- 7 Modulene i Romexis
- 8 Hovedverktøymenyen
- 10 Bildeopptak med ProSensor
- 11 bildeopptak med Dürr Vistascan
- 12 Bildearkivet
- 14 Bildebehandling
- 17 Bildeeksport
- 18 Bildeeksport med Romexis Viewer
- 19 Bildeimport
- 20 Utskrift
- 20 Slette bilder
- 21 Rotere bilder. Bildeegenskaper.
- 22 Flytte bilder til annen pasient
- 22 Hurtigtaster og muskombinasjoner

23 Brukerstøtte

/

Introduksjon

Denne veilederen er ment som et hjelpemiddel til å komme i gang med Planmeca Romexis, Planmeca sin røntgenprogramvare. Her vil du finne informasjon om hvordan man bruker basisfunksjonene i programmet.

Romexis er bygget opp av moduler som inneholder støtte for bredt spekter av funksjoner. Denne veilederen omtaler kun 2D funksjoner som panoramarøntgen, profilrøntgen, intraoralt røntgen og intraoral video.

For en dypere innføring Romexis vil vi anbefale at man leser brukermanualen som fulgte med leveransen. Om du foretrekker å lese manualen på skjermen kan du finne den på installasjonsmediet i mappen \doc\um

Plandent bistår om ønskelig med brukerstøtte pr telefon 22 07 27 00, via fjernstyring eller ved veiledning på klinikken.

5

Verktøylinjene i Planmeca Romexis 4

Skjermbildet viser alle verktøylinjer som kan aktiveres i Planmeca Romexis. Vær obs på at «øvre verktøylinje» og «modulmeny» normalt ikke vises. Disse feltene kommer frem når musepekeren føres over øvre eller venstre kant av programmet.

Modulene i Planmeca Romexis

Romexis inneholder en rekke moduler. Modulene åpnes ved hjelp av en knapperad på venstre side av skjermen. En del moduler er aktivert som standard mens noen moduler for spesialiserte funksjoner som f.eks 3D røntgen aktiveres ved kjøp av slikt utstyr. I denne veilederen tar vi for oss kun de mest brukte 2D funksjonene

Arkiv gir adgang til pasientarkivet. Her legger man inn nye pasienter, velger pasient osv.

OBS: Knappen er deaktivert når man benytter journalprogram (Opus Dental og lignende) som pasientarkiv.

Journal gir adgang til den enkelte pasients personalia.

2D åpner modulen for vanlig røntgen. Her utfører man bildeopptak, bildebehandling, arkivering, utskrifter og en rekke relaterte funksjoner.

Oversikter og rapporter hentes frem i rapportmodulen.

Logg inn til Romexis med brukernavn og passord.

Logg ut av Romexis.

Admin modulen gir tilgang administrere lokale innstillinger, opprette grupper og brukere med mer.

Hovedverktøylinjen

Denne verktøylinjen finner du øverst i Romexis i 2D modulen. I verktøylinjen finner du knappene som lar deg gjøre røntgenopptak, importere og eksportere bilder, utskrift med mer.

Røntgenmenyen brukes til bildeopptak med Planmeca sine digitale røntgenløsninger.

Starter panoramaopptak.

Starter cephalostatopptak.

Starter intraorale opptak med

Starter intraorale opptak. Denne knappen brukes til å ta enkeltbilder, dvs bildeopptak uten mal. Du kan gjerne ta flere bilder fortløpende. Fungerer med Planmeca Dixi2, Dixi3 og Prosensor.

Knappene i denne menyen brukes til å laste inn bilder fra alle andre kilder enn Planmeca røntgenkilder. Intraorale kameraer og røntgenscannere hører inne under denne menyen. Bildeimport fra fil eller via dicom finnes også her.

Aktiverer intraoralt kamera.

Konfigurerer og velger twainkilde. Brukes til å sette opp kommunikasjon med røntgenscannere, intraorale kameraer og dokumentscannere.

Importerer for eksempel et bilde fra en mappe, usb-stick og lignende. Jpg, tiff, bmp og png.

Importerer dicombilde

Import fra dicomdir

Denne menyen lar deg endre røntgenlayout, åpne og lukke bildearkivet, åpne en mal slik at den er klar for røntgenopptak og lar deg stenge alle åpne bilder.

Åpne en tom røntgenmal, malen er klar til å fylles med bilder.

Slår røntgenarkivet av/på. Skjuler du bildearkivet får du en større arbeidsflate.

Endre layout på arbeidsflaten. Lar deg arrangere bilder slik som du ønsker at de skal vises.

Stenger alle åpne bilder.

Utdatamenyen brukes til å eksportere bilder og til å skrive ut bilder. Knappen som starter andre programmer (f.eks Facad) ligger også i denne menyen.

Eksporterer bilde/bilder til en mappe.

Eksporterer bilde i dicom format .

Eksporterer bildesamling til dicomdir

Utskrift. Skriver ut bildene som er åpnet på arbeidsflaten.

Utskrift til dicom printer

Dicom lagring. Lagrer bildet på en pacs server

Send bilde til iPhone eller iPad

Starter eksterne programmer, som f.eks Facad

Bildeopptak med Planmeca Planmeca ProSensor

Bildeopptak med Dürr VistaScan

Når man foretar røntgenundersøkelser med Dürr VistaScan er prosessen tilnærmet lik en røntgenundersøkelse med film. Selve bildeopptaket utføres uten at man behøver å betjene datamaskinen. Det er først når fosforplatene skal avleses (eller fremkalles» at man betjener datamaskinen. For å fremkalle røntgenbilder følger du denne prosedyren:

Bildearkivet

1.

Røntgenbilder åpnes bildearkivet. Bildearkivet finner du i nederste halvdel av 2D modulen (se bilde på side 4). Du kan selv velge hvordan du vil at bildearkivet skal vises, det finnes 6 ulike bildevisninger. Knapperaden brukes til å bestemme hva slags bildeoversikt du ønsker å se.

)ppdate
ĺ

Oversikt over alle bilder. I denne visningen kan du bla igjennom bilder ved å bevege musepekeren sideveis i bilderammene. Alle bildekategorier vises her.

2. Liste over alle pasientens bilder. Sortert etter opptaksdato

	•											
t (64)		Pan(22) CBVT (Ceph(7) Foto(11) Intra(24)	x(11) Intra(24)			Apne valgte bilder	Opphev valg	Valgt 0	Oppdater	*	
ž	Bilde	Opptaksdato	Oppdatert dato	Kommentar	Tenner	Vurdering	Diagnose				Datoer	
8	599 Panorama	28.11.11 11:01	28.11.11 11:01									
율	Sill Panorama	28.11.11 11:01	28.11.11 11:01							n	2011 🗹	
	Cephalostat	28.11.11 11:01	28.11.11 11:01								28.11	
	Cephalostat	28.11.11 11:01	28.11.11 11:01									
	Panorama	28.11.11 11:01	28.11.11 11:01									
2	🕫 Panorama	28.11.11 11:01	28.11.11 11:01									
E.	🚥 Panorama	28.11.11 11:01	28.11.11 11:01									
	227 Intraoral	28.11.11 11:01	28.11.11 11:01		17-13							
4	E. Intraoral	28.11.11 11:00	28.11.11 11:00		16-13, 43-46							
	Intraoral	28.11.11 11:00	28.11.11 11:00		32-31, 41-43					U		U
	Intraoral	28.11.11 10:59	28.11.11 10:59		15-12							
5	Intraoral	28.11.11 10:58	28.11.11 10:58		33-31, 41-42						🔽 Alle dat	oer

5. Viser filmstripe med miniatyrbilder innenfor den kategorien du har valgt,Pan-CBVT-Ceph-Foto-Intra.

6.

Viser karusell med miniatyrbilder innenfor den kategorien som er valgt, Pan-CBVT-Ceph-Foto-intra.

Røntgenbilder kan åpnes på 2 måter. Du kan få opp ett og ett bilde ved å dobbelklikke på miniatyrene, eller du kan markere bildene med et museklikk for deretter å trykke knappen . På denne måten kan du åpne flere bilder, så mange bilder du ønsker.

Om du trenger større arbeidsplass på skjermen eller ikke ønsker å ha bildearkivet åpent kan du vise eller ta bort arkivet med denne knappen. Du finner knappen på øvre verktøylinje.

Bildebehandling

Når et røntgenopptak er ferdig vil Romexis vise et råbilde. Dvs et bilde som er minimalt etterbehandlet. Ofte vil man ha behov for å korrigere svertning, kanskje også bruke støyfilter for å fjerne støy eller kantfilter for å forbedre kontrast. Ett intraoralt bilde fra en ProSensor røntgensensor kan se slik ut:

Alle digitale røntgenbilder skal etterbehandles. Verktøyene som benyttes til etterbehandlling av bildene finner du i menyene til høyre for bildene. En rask kontroll med å endre svertning kan gjerne avdekke tilstander i bildet som ikke er umiddelbart synlig i råbildet.Dette gjøres ved å flytte på den grønne streken i histogrammet.

Viktig: Det vil alltid være råbildet som danner grunnlaget for den videre diagnostiseringen av bildet. Det er viktig å tenke på at Romexis ikke kan vise deg noe som i utgangspunktet ikke ar avbildet. Bildet du ser på skjermen kan aldri bli «bedre» enn hva opptaksteknikken din gir deg. «Shit in = shit out» er et godt beskrivende uttrykk fra hi-fi verdenen.

Vær klar over at overdreven eller ubevisst bruk av filtre kan skape falske posistive funn eller maskere tiilstander som burde vært funnet. En svertning og kontrast som passer til kariesundersøkelser er ikke nødvendigvis den man skal se på periodontum med .

De fleste har sin spesielle måte å granske et røntgenbilde på, men et forslag til smørbrødliste kan være:

- Still inn kontrast og lysstyrke til det nivået du synes det er behagelig å granske røntgenbildene på.
- Aktiver kantforsterkning hvis dette ikke kommer på automatisk.
- Ved granskning av periapikale undersøkelser kan det ofte være lette å følge rot-hinnen ved å invertere bildet (dette gjelder også cortikale begrensninger).

Etterbehandling av røntgenbilder er en treningssak: Jo mer man trener, jo bedre blir man.

Deler av denne teksten er hentet fra artikkelen «Fra film til skjerm» som tidligere er presentert i Oppriktig Dentalt. Artikkelen er skrevet av Bjørn Bamse Mork Knutsen.

Ved å bevege den grønne linjen endrer vi svertningen i bildet. Flyttes streken til venstre vil vi få et lysere bilde. Flyttes den til høyre vil vi få et mørkere bilde. På hver side av dette verktøyet er det en rød linje. Disse kan flyttes "innover" i bildet og vil redusere antall gråtoner som vises på skjermen. Effekten av dette vil bli en kraftigere kontrast. Sett markøren over den linje du vil flytte, hold ned venstre museknapp og beveg musen i ønsket retning.

Gjør bilde lysere

Grønn linje er flyttet mot venstre og bildet er blitt lysere. Jo lenger mot venstre linjen beveges jo lysere blir bildet.

Tips: Om utgangsbildet ofte er mørkt kan det være fordi det brukes for høye eksponeringsverdier. Prøv å gå ned på eksponeringstiden. Overeksponering vil også føre til at detaljer i bildet "brennes" bort. Prøv å legge merke til om dette skjer med dine bilder.

Gjør bilde mørkere

Grønn linje er flyttet til høyre og bildet har blitt mørkere. Jo lenger mot høyre linjen flyttes jo mørkere blir bildet.

Tips: Det er ganske vanlig at bilder eksponeres med for lave eksponeringsverdier, for eksempel for kort eksponeringstid. Bildet vil bli undereksponert. Da vil det ofte være nødvendig å endre svertningen i bildet. Bildet vil sannsynligvis mangle detaljer og kontrast. Forsøk gjerne å øke eksponeringstiden. Dette vil gi mørkere bilde, mer detaljer og bedre kontrast.

Funksjonen "Histogram / juster nivåer" kan brukes på alle typer røntgenbilder dvs intraoralt, panorama og cephalogram.

De øvrige knappene på prosessverktøylinjen bør du selv prøve ut. Trykk på knappene og se hvordan de påvirker bildene. De funksjonene som brukes mest er histogram, juster skarphet, lys, kontrast og fjern bildestøy.

Bildeeksport

Det kan være mange årsaker til at man ønsker å ta et bilde ut av Romexis. Et bilde skal sendes som et vedlegg til en e-post, det skal brukes til en henvisning osv. I Romexis er det mulig å eksportere ett eller flere bilder ved hjelp av funksjonen bildeeksport. Knappen for bildeeksport finner du i utdatamenyen øverst i programmet.

	Planmeca Romexis	<u> </u>
Bilde eksport	Eksport-filtype Prosesserte bilder (slik de ser ut på skjermen) Bildeformat jpg Originale bilder Alle bilder 1 fil Ikke Lag pasient- og bildeinformasjonsfil TBrenn* pasientinformasjon til eksportfil	Eksporter bilde til Mappe Diskbilde (.iso) C De leler DVD Vieweralternativer Inkluder Viewer Dropp Vieweroppstart Viewer språk: Norsk
	Mappe Filnavn	OK Avbryt

I feltet "Eksport-filtype" velger du prosesserte bilder. Bildet vil eksporteres slik det ser ut på skjermen. Velg også bildeformat, gjerne jpeg.

I feltet "Mappe" velger du hvor du vil at det eksporterte bildet skal lagres. Det kan være en mappe på den lokale harddisken eller en usb-stikke. Det er mange muligheter. **Tips:** Lag en eksportmappe under Mine Dokumenter, kall mappen for "eksporterte bilder" eller et annet navn som er lett å huske. Slik vil du alltid ha kontroll på hvor bildene du eksporterer havner.

I feltet "Filnavn" gir du det eksporterte bildet et navn. Om du eksporterer mer enn ett bilde vil bildene i tillegg nummereres.

Trykk OK for å utføre bildeeksporten.

Bildeeksport med Romexis

Røntgenbilder kan eksporteres og brennes på en cd-plate sammen med en "Romexis viewer". Mottageren får da en cd-plate som inneholder Romexis og de bildene som er eksportert til platen. Romexis Viewer har full funksjonalitet når det gjelder bildebehandling, den er kun begrenset slik at den ikke kan kommunisere med en database. Mottager har dermed samme muligheter som avsender til å etterbehandle bildene.

Bilde eksport

Åpnet røntgenbilde

Åpne bildet/bildene du ønsker å eksportere.

Trykk på "Bildeeksport". Dette vil åpne eksportvinduet

Planmeca Romexis Eksport-filtype ● Prosesserte bilder (slik de ser ut på skjermen) Bildeforman [pg ▼ ○ Originale bilder ○ Alle bilder 1 fil □ Ikke Lag pasient- og bildeinformasjonsfil ▼ "Brenn" pasientinformasjon til eksportfil	Eksporter bilde til Diskbilde (iso) CD eller DVD Vieweralternativer Inkluder Viewer Dropp Vieweroppstart Viewer språk: [Norsk
Mappe C:\Users\vogras.LOTHLORIEN\Documents Filnavn[Apikal	
	OK Avbryt

Klargjort for eksport

Marker slik som det er gjort her for valgene "Prosesserte bilder...", «Eksporter bilde til» og «Vieweralternativer». Bildeformat kan gjerne være jpeg. Sett inn en cd-plate i cd-brenneren din. Trykk "OK".

Eksport er ferdig

Bildene er eksportert og brent til cd sammen med Romexis Viewer

Bildeimport

Bilder kan importeres til Romexis. Det kan være for eksempel foto fra et digitalt fotoapparat, det kan være bilder fra en cd-plate som er en del av en henvisning osv. Trykk på knappen Bildeimport for å starte prosessen. Pass på at du har valgt riktig pasient før du begynner.

Bla deg frem til mappen som inneholder bildet du ønsker å importere. Marker filnavnet og dobbelklikk. Det er mulig å markere mer enn ett filnavn, altså flere bilder. I stedet for å dobbelklikke kan du trykke "open".

Romexis vil åpne sitt importvindu. I dette vinduet må du markere hva slags bilde du importerer. Du kan også korrigere retning og du kan markere hvilke tenner som finnes i bildet. Trykk OK når du er ferdig. Importvinduet vil åpnes en gang for hvert bilde du har valgt å importere.

Utskrift

Romexis kan skrive ut bilder enkeltvis eller flere bilder , gjerne i en forhåndsdefinert utstkriftsmal. Du bør ha en fotoskriver for dette formålet. En laserskriver vil ikke kunne produsere gode røntgenutskrifter. Trykk utskriftsknappen når du ønsker å lage en utskrift.

utskriftsvindu

Slette bilder

Vil du slette bildet?

Åpne røntgenbildet som du ønsker å slette. Høyreklikk på bildet. I menyen som kommer frem velger du "deaktiver". Deretter vil det komme frem en meldingsboks som ber om bekreftelse på sletting. Svar "Yes" for å slette bildet.

Rotere bilder

Åpne bildet du vil rotere. Høyreklikk i bildet og velg "vis bildeinformasjon".Du får nå opp et nytt vindu som heter "Bildeegenskaper".

I «bildeegenskaper» kan du gjøre flere nyttige ting. Feltet «Sensorretning» lar deg bestemme bildets orientering. Klikk i sirklene rundt bildet om du vil rotere bildet 90°, 180° eller 270°. Har du behov for å speilvende et bilde finner du også denne funksjonen her. Funksjonen er mest aktuell i forbindelse med importerte bilder, for eksempel fra Dürr VistaScan.

Har et bilde havnet under feil kategori i bildearkivet? Det korrigerer du under «bildetype».

Om du skriver en kommentar til bildet, vil teksten vises i røntgenarkivet og i tittellinjen til bildet.

Sist men ikke minst, marker hvilke tenner bildet inneholder. Det vil være til nytte ved senere oppslag i bildearkivet

Flytte bilder til en annen pasient

Åpne røntgenbildet du ønsker å flytte. Høyreklikk i bildet og velg «Flytte til annen pasient».

I pasientarkivet finner du frem til pasienten som bildet skal flyttes til. Bruk pasientnummer eller etternavn for å søke opp og velge pasient. Trykk «Finn» om du vil bla manuelt i pasientarkivet. Når du har funnet ønsket pasient trykker du [ok]. Bildet er nå flyttet til valgt pasient.

Om pasienten har vært inne for første gang vil pasienten ikke eksistere i Romexis sitt pasientarkiv. Gjør da følgende: Åpne Opus timebok à finn riktig pasient à velg timens pasient à åpne journal. Trykk røntgensymbol. Romexis vil åpnes med denne pasientens navn oppi høyre hjørne. Nå er det mulig å finne pasienten i Romexis sitt pasientarkiv.

Nå kan du stenge Romexis. I Opus timebok finner du frem den pasienten som feilaktig har fått lagret røntgenbilder. Følg deretter prosedyren for å flytte bilder.

Planmeca Romexis hurtigtaster og muskombinasjoner

Generelle snarveier								
Alle tekstfelt								
	Windows OS	MacOS	Kommentar					
Kopier	Ctrl + C	Ctrl + C						
Lim inn	Ctrl + V	Ctrl + V						
Klipp ut	Ctrl + X	Ctrl + X						
OK/Avbryt og Ja/Nei dialogbokser								
Flytt								
Avbryt	Esc	Esc						
Lister og rulletabeller								
Flytt	Piltaster og Page Up / Page Down	Piltaster og Page Up / Page Down						
Merknader								
Slett valgt merknad Delete (Del) Delete (Del)								

Brukerstøtte

Har du spørsmål om Planmeca Romexis? Ta gjerne kontakt med Plandent på telefon 22 07 27 00. Vi kan også tilby fjernstyring via internett.

For fjernstyring via Norsk Helsenett: <u>http://nhn.plandent-it.no/</u> For fjernstyring via åpent nettverk: <u>http://hjelp.plandent-it.no/</u>

Det er mulig å finne frem til våre fjernstyringsløsninger via Plandet AS sin hjemmeside: <u>www.plandent.no</u> via menyen «Fjernstyring». Koblingene til fjernstyringen finner du nederst på supportsiden.

